

Årsberättelse 2023

 Folkuniversitetet
Kursverksamheten vid Uppsala universitet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ett rikare liv	3
Stora insatser för ukrainare i Sverige.....	4
Folkbildning och prepping	6
Från brevbärare till modern kartritare	8
Odling i kristid – En dag och fyra föreläsningar	10
Bokcirkeln blir ett sätt att använda franskan	11
Rundtur i regionen	12

ÅRSREDOVISNING

Statistik folkbildning	14
Förvaltningsberättelse 2023.....	15
Ekonomi	16
Styrelse & organisation	19

Ett rikare liv

I vårt samhälle prioriteras ofta nytta framför nöje. Enligt denna logik är utbildningar som leder till jobb viktigare än studieförbundens verksamhet. Det är dock olyckligt att ställa utbildning och folkbildning emot varandra, för att inte säga dumt. Dels för att båda behövs, dels för att även folkbildningen leder till ökad samhällsnytta. En studie vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping för några år sedan visade att det finns ett statistiskt positivt samband mellan att delta i en studiecirkel och att gå från arbetslöshet in i sysselsättning. Störst var sambandet hos utrikes födda och kortutbildade.

Utöver frågan om anställningsbarhet är jag av övertygelsen att bildning har ett värde i sig och att människor som söker personlig utveckling genom att i en studiecirkel tillsammans med andra få utlopp för nyfikenhet och kreativitet får en ökad livskvalitet. Eller "ett rikare liv", som det står i vår verksamhetsidé.

Under 2023 har Folkuniversitetet i region Mitt återigen bidragit till både nytta och nöje för ett stort antal människor. Vi har haft över 600 studerande på våra YH-utbildningar, där 90 % går vidare till jobb. Vi har haft över 800 deltagare inom arbetsmarknadsutbildningar, såsom vårdbiträdesutbildning, snabbspår för utrikesfödda akademiker och matchningsinsatser. Vi har bidragit till att över 300 SFI-elever förbättrat sina svenskknnskaper och att över 200 elever får en gymnasieutbildning. Vi har deltagit i över 50 internationella projekt för att utveckla nya metoder inom bland annat integrationsområdet. Vi har drivit tre ESF-projekt där över 1 000 ukrainska flyktingar fått språkträning, kompetensutveckling och matchning. Vi har haft över 7 500 unika deltagare inom studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. Vi har arrangerat drygt 60 forskningsföreläsningar för över 2 000 deltagare och totalt över 700 kulturprogram med drygt 65 000 deltagare.

Jag vill ta tillfället i akt att tacka all vår personal som på så många sätt ger så många människor förutsättningar för ett rikare liv!

Josef Åhman
Stifteslerektor

Stora insatser för ukrainare i Sverige

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Under 2023 har vi bedrivit tre olika projekt för ukrainare som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv. Projekten har genomförts med hjälp av ekonomiskt stöd från Europeiska socialfonden.

759 ukrainare valde Folkuniversitetet

Hösten 2022 inleddes projektet *Work for Ukrainians* i Dalarna, Gävleborg, Västmanland, Uppsala och Örebro län. Projektet pågick fram till september 2023 när projektet *Work for Ukrainians Individual* tog vid. I projekten har människor från Ukraina kunnat läsa svenska, fått stöd och handledning för att komma närmare arbete eller studier, lärt sig mer om det svenska samhället och svensk arbetsmarknad, fått kompetensutveckling och tagit del av sociala, kulturella och hälsofrämjande aktiviteter. Intresset från målgruppen har varit stort – totalt 759 ukrainare deltog i *Work for Ukrainians*.

Deltagarna beskriver att de fått bra stöd att komma in i samhället genom projektet. Att projektet varit lyckat framgår också av resultaten. När projektet sammanfattas framgår att 62% av deltagarna arbetade eller studerade – en hög siffra i en målgrupp som varit så pass kort tid i Sverige. Projektets externa utvärderare Apel säger:

– *Vi ser goda resultat i projektet och menar att projektet tydligt har varit värdeskapande, både för deltagarna och för Folkuniversitetet som organisation. Språklärare, handledare, språkstödjare och projektledare har arbetat hårt och ambitiöst för att skapa förutsättningar för ukrainare att etablera sig i det svenska samhället.*

” Vi ser goda resultat i projektet och menar att projektet tydligt har varit värdeskapande...

85% högskoleutbildade

Många av projektets medarbetare beskriver att de är väldigt imponerade av det driv och den kompetens som finns i målgruppen. Det är överlag en välutbildad målgrupp – 85% har universitets- eller högskoleutbildning. De flesta av deltagarna upplever att språket är det största hindret för att komma in på svensk arbetsmarknad. Vilket tydligt belyser att undervisningen i svenska varit väldigt viktig i projektet.

När projektperioden för *Work for Ukrainians* tog slut kunde glädjande nog arbetet tas vidare in i det nya projektet *Work for Ukrainians Individual* som startade i oktober 2023 och pågår fram till mars 2024. Att vi kunnat fortsätta arbeta med målgruppen och stötta dem i deras etableringsprocess i Sverige har betytt mycket.

Intensiv svenskutbildning för ukrainsk vårdpersonal

För att underlätta integration av vårdpersonal med legitimationsyrken från Ukraina startades projektet *Care – for Healthcare* i april 2023. Det övergripande målet var att deltagarna snabbt skulle lära sig svenska för att etablera sig på arbetsmarknaden och bidra till kompetensförsörjningen. För att ansöka om svensk legitimation inom dessa yrken har Socialstyrelsen krav på att man ska ha nått upp till svenska på språknivå C1 enligt den europeiska referensramen för språk (GERS) – därför behövdes intensiv svenskundervisning för dessa ukrainare.

När 66 deltagare avslutade projektet i augusti hade många gjort stora framsteg. Nästan samtliga gjorde under den korta projektiden samma stegförflyttning i språknivå som man förväntar sig att akademiker inom SFI ska göra på ca ett år. En del kom till och med längre.

Intensiv undervisning i små grupper visade sig vara effektivt för att främja snabb och djup inläring av det svenska språket. Lärarna fick möjlighet till individuell anpassning och personligt fokus och kunde noggrant anpassa undervisningen efter varje elevs unika behov, inlärningsstil och framstegstakt.

Social delaktighet och inkludering

I alla våra projekt för ukrainare har arbetet med social delaktighet och inkludering varit central. Goda förutsättningar för integration skapas inte bara genom språk och möjlighet till arbete, utan också genom att känna sig inkluderad och delaktig i samhället. Därför har det varit viktigt att parallellt med svensklektioner och konkreta arbetsmarknadsinsatser erbjuda sociala, kulturella och hälsofrämjande aktiviteter som teaterbesök, språkpromenader, julfest, friluftsdagar och aktiviteter i samarbete med lokala föreningar. Tre av fyra deltagare tyckte att de fått ett större socialt kontaktnät efter att ha deltagit i verksamheten.

Text: JOSEFIN CRAS

Marie Hillner

Folkbildning och prepping

Bild: ULF PALM

Höstkylan biter till i skymningen. Folkuniversitetets innergård i Falun är till hälften uppriven för renovering. Men på den lediga gårdsytan visas god beredskap vid kriser upp: Trangiakök, vattenfilter och tändstål. Samt rätt kunskaper.

Inramningen på gården mellan de två faluröda trähusen är närmast symbolisk för kvällens tema i folkbildningens regi: prepping eller, som det också kallas, hemberedskap. Utrustning och kunskaper om hur man hanterar och överlever en kris när el, värme och vatten slås ut.

Globala hot som pandemi och krigsutbrott har gjort folk mer medvetna om behoven. För faluborna kom ännu en påminnelse om vår sårbarhet när ån steg högt över normala nivåer, svämmade över och skadade vägar och hus.

Hur kan vi förbereda oss inför det värsta? Den frågan skavde hos Marie Hillner, utbildningsledare på Folkuniversitetet i Falun. Hon ville ha konkreta svar på frågan.

– Skulle en kris bryta ut då skulle jag stå där som ett frågetecken. Jag insåg att jag skulle bli en belastning snarare än en resurs för samhället.

Någon motsättning mellan att vara samhällsmedborgare och privatperson som vill vara en trygg punkt ser hon inte, tvärtom, rollerna förstärker varandra.

– Jag vill kunna vara en trygg förälder, ta hand om och lugna mina barn när det krävs. Det är den viktigaste prioritet som jag har.

Insikten ledde till handling. När MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, höll sina årliga veckor i höstas hakade Folkuniversitetet i Falun på och ordnade föreläsningar och, som final, den preppingkväll på innergården som skildras i denna artikel.

– Vi ser det som ett startskott för något större, säger Marie Hillner och berättar att man tagit fram ett kursmaterial som ska användas i studiecirkel framöver.

Att studieförbunden engagerar sig i prepping och hemberedskap förekommer på olika håll i landet, men hör inte till vanligheterna, inte än åtminstone. Men i Falun har Folkuniversitetet gjort så, och responsen från deltagare, Falu kommun och övriga civila samhället har varit god, berättar Marie Hillner.

– Folkbildningens pedagogik har så mycket att tillföra. Vi lär av varandra och möjliggör för andra att nå kunskapen. Vi är en brygga mellan myndigheterna och allmänheten.

Folkuniversitetet står för mötesplatsen på preppingkvällen. För innehållet står FRG, Frivilliga resursgruppen, ett samarbete mellan civila organisationer som ställer upp med volontärer när en kris inträffar i Falun eller närområden.

Beredskapsveckan är ett sätt att få ihop samhället och visa att vi är starka tillsammans.

När Carl Larsson-gården i Sundborn hotas av översvämning rycker FRG ut med fördämningar (7 500 sandsäckar). När Västmanland och Älvdalen härjas av bränder skjutsar man brandmän. För att nämna några av insatserna.

På FRG:s listor i Falun finns 3 500 volontärer registrerade. Telefonerna går varma när en kris bryter ut. Ju längre listorna är desto lättare går det att få ihop ett gäng som snabbt kan rycka ut vid behov.

På preppingkvällen deltar Kent-Ove Strömstedt, pensionerad officer som tog initiativ och grundade FRG i Falun 1997, under en tid som försvaret var nedprioriterat. Stolt berättar han att han har lett 46 krisutbildningar under åren.

På den provisoriska träscenen visas handgripliga kunskaper som alla preppare kan ta till sig. Steg för steg går Emma Hansson och Kenneth Lind från FRG igenom områden som kan förberedas när el, värme och vatten slås ut.

Bunkrade torrvaror, rent vatten, spritkök, alternativa värmekällor och foliefiltar, tändstål, kontanter, adresslistor, fysiska kopior på försäkringsbesked, brandstegar. Det är några oundgängliga verktyg och råd som hjälper vid en kris. Myndigheterna uppmanar oss att vara rustade att klara en hel vecka utan samhällets stöd vid en kris. Alla kan inte hjälpas samtidigt av myndigheterna om helvetet trots allt brakar loss.

Anna Teljfors från MSB var med om att starta Beredskapsveckan 2016. Tidigare kallad Krisberedskapsveckan. Målet med veckan är att få fler privatpersoner att reflektera över hur de kan stärka sin beredskap – men också se styrkan i att vara tillsammans med andra.

– Beredskapsveckan är ett sätt att få ihop samhället och visa att vi är starka tillsammans. Det som utgör vår motståndskraft är i slutändan alltid vi själva.

Årets tema för beredskapsveckan var Öva. Tidigare veckor har temat varit mer teoretiskt, som -Demokrati (2021), Mat (2022).

En övning avslutade även preppingkvällen i Falun. Emma Hansson och Kenneth Lind demonstrerade hjärt- och lungräddning. Flera deltagare förvånas över hur hårt man måste trycka. Att revben knäcks och att livräddaren efteråt kollapsar av utmattning är vanligt. Men – liv räddas.

Text: LENNART FRYKSKOG

” Jag vill kunna vara en trygg förälder, ta hand om och lugna mina barn när det krävs.

Tom Brodin

Från brevbärare till modern kartritare

Foto: Daniel Leonardsson

Yrkehögskoleutbildningen gav Tom helt ny yrkeskompetens och många nya arbetsmöjligheter.

Tom Brodin arbetade som brevbärare i Gävle under 25 år. Det var 25 år med tidiga morgnar, hundratusentals brev, adresser och trappor. Ett bra jobb, men tungt och slitsamt i längden. Ryggen började protestera. Två diskbrock och ett antal sjukdagar senare bestämde han sig. Han utmanade tryggheten och valde en helt ny väg - Tom började plugga.

Tips från en släkting

Viss inspiration kom från en släkting som jobbade med GIS på Lantmäteriet. Lantmäteriet är en stor och stabil arbetsgivare i Gävle och GIS – geografiska informationssystem – är ett sätt att samla, hantera och analysera data. Med geografin som utgångspunkt länkar GIS samman olika lager av data och skapar därmed samlat underlag för djupare insikter om mönster, samband och situationer – vilket i sin tur bäddar för smartare beslut. Det väckte Toms intresse.

Först fick jag nobben

Det är inte för inte som Gävle kallas Sveriges GIS-huvudstad. Staden erbjuder GIS-utbildning både på universitets- och yrkehögskolenivå. Tom önskade sig en yrkesinriktad utbildning med stort arbetsfokus, det var ju trots allt över 25 år sedan han satt i skolbänken. Släktingen rekommenderade Folkuniversitetets yrkehögskoleutbildning till avancerad GIS-användare. Tom tog kontakt men fick nobben, han hade inte rätt behörighet och blev hänvisad att läsa engelska via

Komvux. Efter ett år på Komvux sökte han på nytt och denna gång gick det vägen. Bland ett par hundra sökande, erbjöds Tom en plats.

Distans passade mig perfekt

Den ettåriga YH-utbildningen var på distans. "Distansstudier funkade bra hemifrån, berättar Tom, jag kunde se till att barnen kom iväg på morgnarna, sedan hade jag hela dagen för mig själv och mina studier. När familjen återvände framåt eftermiddag/kväll kunde jag lägga pluggandet på hyllan och ägna mig åt annat. Det passade mig helt perfekt faktiskt."

Ville hela tiden lära mer

Det skulle visa sig att Tom tog sig igenom utbildningen utan problem. "En viss nervositet kom smygande inför starten. Men den försvann ganska fort. Pluggandet gick bra, eftersom utbildningens upplägg passade mig. Vi tog en uppgift i taget och betade oss metodiskt fram vecka efter vecka. Varje måndag presenterades en ny uppgift som skulle vara löst innan helgen. Ett tydligt och bra upplägg. Vissa uppgifter var så klart mer avancerade och kunde bli stressiga, det mesta funkade utan större tidspress för min del. Men så var jag också noga med att ha jobbat igenom alla labbövningar innan uppgiften kom. Det är möjligt att jag var väldisciplinerad... men jag tänkte inte så. Jag drevs mest av att det var roligt, jag ville hela tiden lära mig mer."

Gemensamt tentaplugg

Även om pluggandet skedde på distans var det mycket kontakt klasskompisar emellan och även med utbildningsledarna på Folkuniversitetet. "Det fanns alltid någon att fråga om något var oklart. Vi klasskompisar hjälptes åt på något sätt, även om vissa pluggade från Malmö och Göteborg. Man kunde alltid slänga ut en fråga eller kommentar om något var för klurigt. Inför tentorna hade vi gemensamt tentaplugg. Vi la tid på att diskutera instuderingsfrågorna och lösa dem tillsammans. Ja, vi var ett bra gäng, jag har fortfarande kontakt med några."

LIA - öppnade ny yrkesdörr

Utbildningens två LIA-perioder (kvalificerad form av arbetsplatsförlagt lärande) skulle visa sig bli avgörande. I sin jakt efter LIA-plats fick Tom kontakt med Calluna. Ett miljökonsultföretag som specialiserat sig på biologisk mångfald i förhållande till samhällsutveckling.

Callunas Gävlekontor erbjöd Tom LIA-plats med uppgift att skapa interaktiva kartor över marktytor som Callunas biologer inventerat inför större byggnadsprojekt (till

exempel vägar, infrastruktur eller bebyggelse). "Steg ett var att skapa en grundstruktur för själva kartområdet, därefter fylla på med alla uppgifter inventerarna lämnade och slutligen färdigställa en korrekt och pedagogisk interaktiv karta. Miljökonsulterna använder sedan kartan vid presentationer av markens olika naturvärden och vilka hänsyn som behöver tas i samband med aktuellt byggnadsprojektet. Oftast är det kommuner och vägverket som beställer inventeringarna. Det här var ett väldigt intressant sätt att arbeta, tyckte jag." När det var dags för LIA-period nummer två välkomnades Tom tillbaka till Calluna.

 Jag bidrar med mina GIS-kunskaper när och där det behövs.

Efter ett års distansstudier examinerades Tom som Avancerad GIS-användare. Han fick ett par dagars sommarlov innan han åter klev han in på Calluna, nu som projektanställd och delaktig i en mängd olika projekt. "Jag bidrar med mina GIS-kunskaper när och där det behövs. Jag har färdigställt en hel del kartor, bland annat inför ett motorvägsbygge. Markens naturvärden hade inventerats och jag kopplades på för att skapa den slutgiltiga presentationskartan. Det här är väldigt kul och den handledare Calluna försåg mig med vid min första LIA-period har varit guld värd, han har introducerat mig till yrket på bästa möjliga sätt och vi har fortfarande mycket kontakt. GIS är framtiden för mig! Det är klart att även de gamla hederliga papperskartorna påverkas av IT-utvecklingen. Numera är det interaktiva kartor som gäller. Kartor späckade med kunskap som består av flera lager matnyttig information, kartor som kan presenteras på olika sätt beroende på vad man vill veta."

Det var lätt värt det!

Intervjun lider mot sitt slut och Tom knäpper igen sin Callunajacka för att cykla hemåt. På en ny, fin Monark-cykel, en gåva från posten efter 25 års trogen brevbärartjänst. Men stannar upp och tillägger: "Så här i efterhand känner jag tacksamhet över att allt har gått bra, från början till slut. Det är trots allt bara 1,5 år sedan jag började plugga engelska på Komvux och nu sitter jag här med avancerad GIS-kompetens... Ryggvärken avtar och jag mår mycket bättre. Ja, det var lätt värt det!"

Text: ANNA LEVRÉN

Odling i kristid – En dag och fyra föreläsningar

Det finns många orsaker till odling. Lust och intresse, för avkoppling, som aktivism, men också helt enkelt för att äta! Med stigande livsmedelspriser, kritik mot hur livsmedel produceras, transporteras och slängs ökar intresset för att äta mer närodlad och att ha en relation till maten. Men vad kan vi lära av odlingens historia?

En marssöndag anordnades en föreläsningdag med temat odling i kristid, i Uppsala. Vad finns att lära om husbehovsodling och traditionella metoder i den svenska odlingshistorien?

Minne, mat, människor – hundra år av svensk husbehovsodling

Dagen inleddes med Matti Leino som är forskare i kulturväxthistoria vid Stockholms universitet. Han berättade om hundra år av svensk husbehovsodling med fokus på den strävsamma odlingen som syftat till att sätta mat på bordet. Han berättade även hur lokala grönsakssorter har sparats från generation till generation.

Fröodlingar i hemträdgården

Därefter föreläste Agneta Börjesson, agronom och biolog, om hur man tar egna frön och om småskalig fröodling. Hon har arbetat i 20 år med *Program för odlad mångfald* och haft odlingsuppdrag för bland annat den nordiska genbanken NordGen. NordGen är de nordiska ländernas

gemensamma genbank och kunskapscenter för genetiska resurser. Agneta är även medlem i fröodlingssällskapet Sesam. Föreläsningen gav förståelse för såväl syftet med att bevara äldre frösorter som grunderna i fröodling. Därtill fick lyssnarna även detaljerade instruktioner för några av våra vanligaste grönsaker.

Handelsträdgårdar – stadsnära odling i ett historiskt perspektiv

Näst på tur var Inger Olausson, hortonom, hortikultur- och agrarhistoriker. Inger föreläste om handelsträdgårdens centrala roll för städernas självförsörjning från 1850 och hundra år framåt. Hon berättade även om avfallens historia. Hur det genom tiderna använts som näring, värmekälla och jordförbättring.

Underbara kålrötter

Med tanke på att Matti Leino även är ledamot i Kålrotsakademien fick han äran att avsluta dagen. Kålrotsakademien bildades 2015 i syfte att främja kålroten som gröda och livsmedel, samt sprida kunskap om den. Och det var om kålroten hans avslutande föreläsning handlade om. Då fick publiken höra om dess dramatiska historia (från en finsk bondes kålgård, via den agrara revolutionen till världskrigens nödår!), odlings- och sorttips och om nya sätt att tillaga kålrötter.

Text: MARTINA NILSSON

Bokcirkeln blir ett sätt att använda franskan

Efter en viss nivå i språkkunskaper behöver man lämna läroböckerna och fokusera på det fria samtalet för att utvecklas vidare.

Amanda Belassami-Sideris

Det är måndag kväll och deltagarna ansluter digitalt till bokcirkeln i franska. Denna termin läser de *Le liseur du 6 h 27* (Mannen som läste högt på 06.27-tåget) av författaren Jean-Paul Didierlaurent. En bok som de tillsammans röstat fram, som visade sig ha en oväntad historia.

– *Det är en jättekonstig bok som handlar om offentliga toaletter och böcker som mördas i en hemsk maskin. Vi trodde det var en detektivhistoria men de enda som mördas i den här boken är böcker,* berättar deltagarna.

Inför varje träff läser de ett antal sidor och gör en hemuppgift som är kopplad till boken. Sedan träffas de och diskuterar på franska. Kursledaren Amanda Belassami-Sideris, som håller i cirkeln, berättar att de nästan aldrig pratar svenska.

– *Jag översätter enstaka ord, men annars försöker jag förklara allt på franska.*

Flera av deltagarna har från början lärt sig franska i skolan när de var yngre och har senare plockat upp språket igen. Pertti läste franska i realskolan för 50 år sen och tog upp språket för 10 år sen på Komvux. Mia köpte ett hus i Frankrike och bestämde sig då för att återuppta språket.

Utmärkt sätt att fortsätta göra framsteg

Nivån i bokcirkeln ligger på B2/C1, på en skala där C2 ligger mycket nära modersmål. Att vara med i cirkeln gör att de kan fortsätta utvecklas i språket.

– *Efter en viss nivå hjälper inte de vanliga läroböckerna. Det gäller att fortsätta lära sig genom till exempel konversationskurser eller genom en bokcirkel. Det är utmärkt sätt att fortsätta göra framsteg,* berättar Amanda.

Det roligaste med bokcirkeln tycker deltagarna är att få utnyttja franskan.

– *Det är inte så ofta man kan göra det annars om man inte har någon i familjen eller i arbetet som pratar franska, så det här är ett fantastiskt tillfälle,* säger Pertti.

Något annat de uppskattar är att de får nya idéer om vad boken handlar om när de diskuterar med varandra. På frågan om vad som är mest utmanande med cirkeln nämner deltagarna svåra ord och slanguttryck.

– *Det är många ord som man behöver slå upp för att börja ta sig in i texten,* berättar Helena.

– *Vi läser en bok full av slanguttryck, det är ovanligt många ord som jag inte har träffat på tidigare,* säger Carin.

Hella instämmer.

– *Jag är väldigt spänd på att få veta vad slanguttrycket "purjolöken på hakan" egentligen betyder.*

Text: ELIN LINDSTRÖM

Rundtur i regionen

I vilka kommuner hade Folkuniversitetet verksamhet 2023?

ASKERSUNDS KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper

AVESTA KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper

BOLLNÄS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram

Senioruniversitetet i Bollnäs

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

BORLÄNGE KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram

ESF-projekt CARE: Work for Ukrainians

Arbetsmarknadsutbildning: Rusta och matcha

Yrkeshögskola - program:

- Moln- och virtualiseringstekniker

DEGERFORS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper

Sommarlovsaktiviteter med Degerfors kommun

ENKÖPINGS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Forskningsföreläsningar

FAGERSTA KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram

FALU KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram

- Fria grupper

- Forskningsföreläsningar

Volontärsutbildningar med Röda Korset och Rädda Barnen

Falu Senioruniversitet

ESF-projekt CARE: Work for Ukrainians

Arbetsmarknadsutbildning: Rusta och matcha

Yrkeshögskola - program:

- Medicinsk vårdadministratör
- Tandsköterska

GÄVLE KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper
- Forskningsföreläsningar

Pensionärsuniversitetet i Gävle

Arbetsmarknadsutbildning: Rusta och matcha

ESF-projekt CARE:

- Work for Ukrainians
- For Healthcare

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

Personalutbildning

Yrkeshögskola - program:

- Avancerad GIS-användare
- GIS-samordnare med fokus på krisberedskap
- Arbetsmiljöingenjör

Yrkeshögskola - kurser:

- GIS/BIM
- Cirkulär ekonomi

HALLSBERGS KOMMUN

Folkbildning:

- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper

HEBY KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten och kulturprogram

HOFORS KOMMUN

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

Arbetsmarknadsutbildning: Rusta och matcha

HUDIKSVALLS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram

Senioruniversitetet i Hudiksvall

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

Arbetsmarknadsutbildning:

- Rusta och matcha
- Vårdbiträde

HÅBO KOMMUN

Folkbildning:

- Forskningsföreläsningar

HÄLLEFORS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar
- Fria grupper

Socialinnovationsprojekt med stöd från Region Örebro

KARLSKOGA KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper

Studiecirklar för ukrainska kvinnor och barn med stöd från Region Örebro

Målarkollo med stöd från Karlskoga kommun

KNIVSTA KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten via studiecirklar

KUMLA KOMMUN

Folkbildning:

- Fria grupper

Socialinnovationsprojekt med stöd från Region Örebro

LEKEBERGS KOMMUN

Folkbildning:

- Fria grupper

LEKSANDS KOMMUN

Folkbildning

Volontärsutbildningar i samarbete med Röda Korset

LINDESBERG KOMMUN

Folkbildningsverksamhet:

- Föreningssamarbeten via studiecirklar
- Fria grupper

LJUSDALS KOMMUN

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

LJUSNARSBERG KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper

LUDVIKA KOMMUN

Folkbildning

MORA KOMMUN

Folkbildning:

- Forskningsföreläsning

NORBERGS KOMMUN

Svenska för asylsökande

Öppen språkförskola i samverkan med kommunen

NORDANSTIGS KOMMUN

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

OCKELBO KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
  - Studiecirklar och kulturprogram
- Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

OVANÅKERS KOMMUN

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

RÄTTVIKS KOMMUN

Folkbildning

SALA KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar

SANDVIKENS KOMMUN

Folkbildning via kulturprogram

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

Svenska för asylsökande

SMEDJEBACKENS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten via studiecirklar
- Vårdsvenska på uppdrag av Smedjebackens kommun

SÖDERHAMNS KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram

Arbetsmarknadsutbildning: Rusta och matcha

ESF-projekt CARE: Work for Ukrainians

Starta eget/affärsutvecklings-utbildning på uppdrag av Region Gävleborg

TIERPS KOMMUN

Folkbildning:

- Forskningsföreläsningar

UPPSALA KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper
- Forskningsföreläsningar

Uppsala Senioruniversitet

Arbetsmarknadsutbildning: Rusta och matcha

ESF-projekt CARE:

- Work for Ukrainians

- For Healthcare

Erasmus + -projekt

SFI - svenska för invandrare, i samarbete med

Biskops Arnö Nordens Folkhögskola

Etableringskurs, i samarbete med

Biskops Arnö Nordens Folkhögskola

Gymnasieskolor: Cultus och Internationella gymnasiet

Yrkeshögskola - program:

- Medicinsk vårdadministratör

- Optikerassistent

- Tandsköterska

- Läke- och livsmedelstekniker

- Servicetekniker - inriktning Life science

- Specialistundersköterska inom äldreomsorg,

i samarbete med Diakonistiftelsen

Samariterhemmet

Yrkeshögskola - kurser:

- Psykisk hälsa och ohälsa
- Hållbar affärsutveckling som bygger ett starkare varumärke

Yrkeshögskola - uppdrag:

- Stödpedagog, i samarbete med Diakonistiftelsen Samariterhemmet
- Samordning inom skolsäkerhetsarbetet

VÄSTERÅS KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper
- Forskningsföreläsningar

Senioruniversitetet Västerås

Arbetsmarknadsutbildning:

- Korta vägen

- Rusta och matcha

ESF-projekt CARE: Work for Ukrainians

Personalutbildningar i svenska

Vårdsvenska för Västerås stad

Yrkeshögskola - program:

- Moln- och virtualiseringstekniker

ÄLVKARLEBY KOMMUN

Folkbildning:

- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Forskningsföreläsningar

ÖREBRO KOMMUN

Folkbildning:

- Öppet utbud
- Föreningssamarbeten
- Studiecirklar och kulturprogram
- Fria grupper
- Forskningsföreläsningar

Örebro Senioruniversitet

Socialinnovationsprojekt med stöd från Region Örebro

ESF-projekt CARE:

- Work for Ukrainians

- For Healthcare

Arbetsmarknadsutbildning:

- Korta vägen

- Rusta och matcha

ÖSTHAMMAR KOMMUN

Folkbildning

Statistik folkbildning

KOMMUN	Studiecirklar		Annan folkbildningsverksamhet		Kulturprogram	
	Antal	Deltagare	Antal	Deltagare	Antal	Deltagare
Håbo					1	44
Älvkarleby	10	48	1	6	4	104
Knivsta	13	105	4	35		
Heby			1	20	1	25
Tierp					4	44
Uppsala	404	2 027	233	3 652	434	45 808
Enköping	5	27	1	5	4	112
Östhammar			1	13		
UPPSALA LÄN TOTALT	432	2 207	241	3 731	448	46 137
Laxå						
Hallsberg	1	3	1	6	1	26
Hällefors	4	19				
Degerfors	3	20	3	25	2	224
Ljusnarsberg	9	51				
Lekeberg	1	8				
Örebro	64	354	103	1 012	29	2 012
Kumla	3	23			2	49
Askersund	18	102	1	8	28	4 616
Karlskoga	12	81	6	45	4	207
Nora						
Lindesberg	5	36	2	25		
ÖREBRO LÄN TOTALT	120	697	116	1 121	66	7 134
Surahammar						
Skinnskatteberg						
Kungsör						
Hallstahammar						
Norberg						
Västerås	118	860	57	473	92	3 442
Sala	5	43	14	156		
Fagersta	6	32	2	14	5	210
Köping						
Arboga						
VÄSTMANLANDS LÄN TOTALT	129	935	73	643	97	3 652
Rättvik			6	183		
Leksand	1	11	1	16		
Mora					1	25
Falun	62	481	9	174	46	1 511
Borlänge	8	65			6	158
Hedemora						
Säter						
Vansbro						
Malung-Sälen						
Gagnef						
Smedjebacken	1	11	1	7		
Älvdalen						
Orsa						
Ludvika			1	18		
Avesta	1	5	1	5	3	143
DALARNAS LÄN TOTALT	73	573	19	403	56	1 837
Ockelbo	6	40			1	11
Hofors						
Ljusdal						
Gävle	14	93	10	125	39	4 580
Sandviken					9	402
Bollnäs	3	39	1	22	8	614
Ovanåker						
Hudiksvall					9	850
Söderhamn	6	43	2	41		
Nordanstig						
GÄVLEBORGS LÄN TOTALT	29	215	13	188	66	6 457
TOTALT	783	4 627	462	6 086	733	65 217

Förvaltningsberättelse 2023

Om stiftelsen

Verksamheten i Uppsala startades 1935 och omvandlades 1962 till Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet. Stiftare var Uppsala universitet, Uppsala studentkår och Folkuniversitetetsföreningen. Stiftelsen ingår i studieförbundet Folkuniversitetet och har under många år verkat under namnet Folkuniversitetet. Stiftelsens ändamål är "att genom kurser, föreläsningar och på andra sätt verka i folkbildningens och vuxenutbildningens tjänst".

Stiftelsen upprättar en koncernredovisning som innefattar de helägda dotterbolagen Fastighets AB Prostgården i Falun (556780–5550), Victum Utveckling AB (556679–3492) samt Uppdrag Folkuniversitetet Mitt AB (556624–0130).

Stiftelsens ekonomi

Moderstiftelsens intäkter var 156,3 Mkr (127,6 Mkr 2022) och vi redovisar ett ekonomiskt nettoresultat på 7,9 Mkr (0,5 Mkr 2022).

De tre verksamhetsgrenarna

Folkuniversitetets verksamhet består av tre grenar: folkbildning, uppdragsverksamhet och skolor.

Inom **folkbildningen** bedrivs verksamhet riktad till allmänheten, dels i form av kurser som erbjuds en bred allmänhet, dels i form av studiecirkel som bedrivs av föreningar, grupper eller andra sammanslutningar. Antalet unika deltagare inom studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet ökade under året från 7 232 till 7 514. Antalet verksamhetskommuner ökade från 31 till 35.

Uppdragsverksamheten består av utbildningsuppdrag riktade till företag, organisationer eller myndigheter. Under verksamhetsåret dominerades uppdragsverksamheten av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och åtgärder inom integrationsområdet. Inom uppdragsverksamheten ryms även den verksamhet som bedrivs av vår internationella avdelning.

Skolverksamheten består dels av två gymnasieskolor i Uppsala, dels av de YH-utbildningar som bedrivs i Borlänge, Falun, Gävle, Uppsala, Västerås och Örebro.

Viktiga händelser under räkenskapsåret

I maj fattade Folkbildningsrådet beslut om ett nytt statsbidragssystem för studieförbunden som kommer att gälla från och med 2024.

Under hösten fattade regeringen beslut att kraftigt minska bidragen till studieförbunden. Inför 2024 blev minskningen ca 14 % och ytterligare neddragningar planeras under 2025 och 2026. Med anledning av detta har arbetsbristsförhandlingar genomförts.

Under året har vi drivit tre ESF-projekt som vänder sig till ukrainska flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet och som syftar till att matcha målgruppen mot svensk arbetsmarknad eller vidare studier. Projekten har tillsammans haft över 1 200 deltagare.

Under året beviljades även 13 YH-utbildningar, varav 6 program och 7 kurser.

Tack

Avslutningsvis framför styrelsen ett stort tack till stiftelsens administrativa och pedagogiska personal för ett utmärkt arbete under året.

Ekonomi

Moderstiftelsens ekonomiska utveckling i sammandrag

Ekonomisk översikt	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Belopp i Tkr</i>					
Nettoomsättning	150 530	123 378	116 413	93 793	90 171
Resultat efter finansiella poster	9 893	543	286	3 201	-80
Balansomslutning	63 008	55 979	54 780	48 542	42 781
Antal anställda	152	137	136	108	107
Soliditet, %	41%	30%	31%	32%	29%
Avkastning på totalt kapital %	17%	1%	1%	17%	0,6%
Avkastning på eget kapital %	40%	3%	2%	20%	Neg

Moderstiftelsens resultaträkning 2023

<i>Belopp i Tkr</i>	2023-01-01	2022-01-01
	-2023-12-31	-2022-12-31
RÖRELSENS INTÄKTER		
Nettoomsättning	150 530	123 378
Övriga rörelseintäkter	5 787	4 236
Summa	156 317	127 613
RÖRELSENS KOSTNADER		
Övriga externa kostnader	-44 092	-42 543
Personalkostnader	-98 814	-84 220
Avskrivning immateriella och materiella anläggningstillgångar	-2 729	-2 495
Summa	-145 635	-129 257
Rörelseresultat	10 682	-1 644
Resultat från finansiella poster		
Erhållen utdelning koncernföretag	0	3 350
Ränteutgifter och liknande resultatposter	177	0
Nedskrivning andelar i koncernföretag	-668	-1 000
Räntekostnader och liknande resultatposter	-298	-163
Summa	-789	2 187
Resultat efter finansiella poster	9 893	543
Bokslutsdispositioner	-1 208	0
Resultat före skatt	8 685	543
Skatt på årets resultat	-747	0
ÅRETS RESULTAT	7 938	543

Moderstiftelsens balansräkning 2023

Belopp i Tkr	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		
Balanserade utgifter för förvärvade dataprogram	0	1 672
Summa	0	1 672
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Förbättringsutgift på annans fastighet	267	0
Inventarier, verktyg och installationer	2 554	1 784
Summa	2 820	1 784
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		
Andelar i koncernföretag	6 916	6 916
Fordringar hos koncernföretag	1 399	1 323
Bostadsrättsandelar	9 570	9 570
Summa	17 885	17 809
Summa anläggningstillgångar	20 705	21 266
Omsättningstillgångar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	1 982	2 670
Aktuella skattefordringar	1 259	2 312
Övriga kortfristiga fordringar	11	551
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20 467	18 846
Summa	23 719	24 379
<i>Kassa och bank</i>	18 584	10 334
Summa omsättningstillgångar	42 303	34 713
SUMMA TILLGÅNGAR	63 008	55 979
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
<i>Bundet eget kapital</i>		
Fonder	100	100
Summa	100	100
<i>Fritt eget kapital</i>		
Balanserat vinst eller förlust	16 164	15 652
Vinst eller förlust föregående år	543	512
Årets resultat	7 938	543
Summa	24 645	16 707
Summa eget kapital	24 745	16 807
<i>Obeskattade reserver</i>		
Periodiseringsfond	1 208	0
Summa	1 208	0
<i>Avsättningar</i>		
Övriga avsättningar	0	1 032
Summa	0	1 032
<i>Långfristiga skulder</i>		
Övriga skulder till kreditinstitut	1 311	1 823
Övriga skulder	2 460	3 760
Summa	3 771	5 583
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Leverantörsskulder	3 965	4 458
Övriga kortfristiga skulder	5 741	6 696
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23 577	21 402
Summa	33 283	32 557
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	63 008	55 979

Moderstiftelsens kassaflödesanalys 2023

Belopp i Tkr

	2023-01-01	2022-01-01
	-2023-12-31	-2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	10 682	-1 644
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:	2 729	2 495
Erhållna räntor	177	0
Betalda räntor	-298	-163
Betald inkomstskatt	306	-1 002
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	13 597	-314
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet		
Ökning (-)/ Minskning (+) av kundfordringar	688	-1 359
Ökning (-)/ Minskning (+) av övriga rörelsefordringar	-1 081	-6 654
Ökning (+)/ Minskning (-) av leverantörsskulder	-493	-527
Ökning (+)/ Minskning (-) av övriga rörelseskulder	673	4 041
Kassaflöde från den löpande verksamheten	13 384	-4 813
Investeringsverksamheten		
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	0	-682
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-2 093	-1 429
Betalning rörlig köpeskilling till Victum Kompetensutveckling AB	-1 953	-924
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 047	-3 035
Finansieringsverksamheten		
Förändring mellanhavande koncernföretag	-75	362
Upptagna/ amorterade lån	-1 012	-1 012
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 087	-650
Årets kassaflöde	8 250	-8 498
Likvida medel vid årets början	10 334	18 832
Likvida medel vid årets slut	18 584	10 334

Årsredovisning

För ytterligare ekonomisk information hänvisas till årsredovisningen, vilken har granskats av stiftelsens auktoriserade revisor Tobias Albing, PwC, samt de förtroendevalda revisorerna Peder Hård af Segerstad och Margareta Uvhagen Antoni. Årsredovisningen finns på vår hemsida och kan även beställas via vår ekonomiavdelning.

Styrelse & organisation

Styrelsens sammansättning

Universitetsrepresentanter

Kerstin Rydbeck, ordförande
Åsa Kettis, vice ordförande
Matz Dahlberg
Elisabeth Larsson
Ulrika Winblad

Studentrepresentanter

Gabriel Lagercrantz
Axel Melbin
Johannah Rybrant
Linnea Rydén
Klara Strindlund

FUF-representanter

Torleif Härd
Göran Käver (suppleant)

Personalrepresentanter

Tania Brown (administratör)
Stefan Modig (lärare)

Verkställande ledamot

Josef Åhman

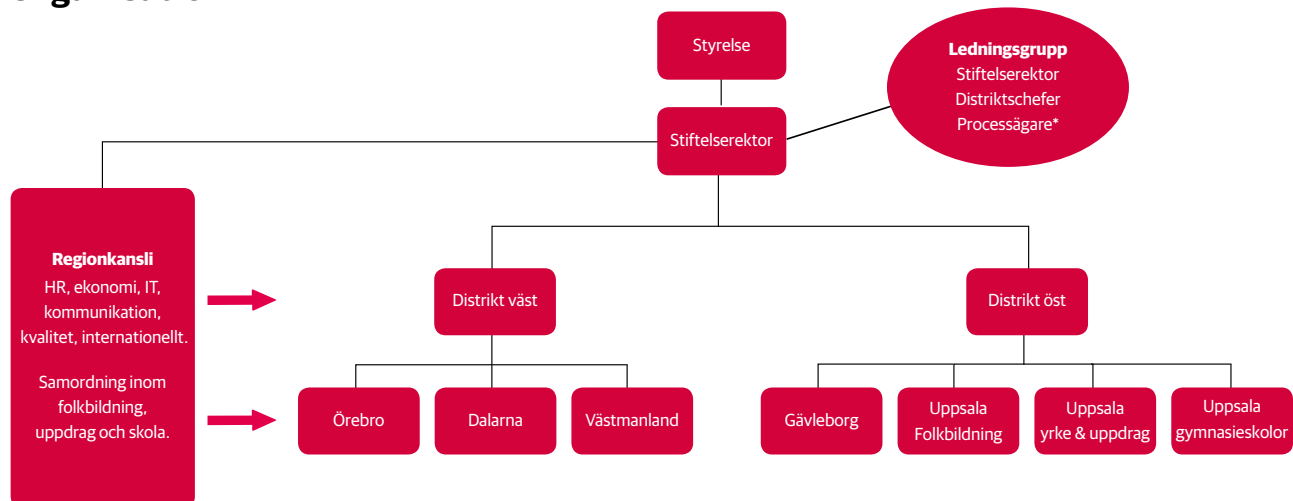
Revisorer

Margareta Uvhagen Antoni
Peder Härd af Segerstad

Auktoriserad revisor

Tobias Albing

Organisation

* Processägare för folkbildning, skola, uppdrag, HR, ekonomi och kommunikation

Kunskap förändrar

Folkuniversitetet utvecklar människor genom kunskap och skapande. Vi är verksamma inom många områden och alla kan utvecklas hos oss oavsett om man vill byta karriär eller utveckla sin konstnärliga ådra. Vi är en obunden organisation utan vinstintressen. Genom utbildning hjälper vi våra deltagare att växa som människor; alltid personligt, ibland också karriärmässigt. Vi gör det genom att inspirera, förstå och ha förtroende för deras egna drivkrafter att lära sig.

folkuniversitetet.se

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Uppsala universitet

REGIONKONTOR

Bergsbrunnagatan 1
753 23 Uppsala
Telefon: 018-68 00 00

LOKALAVDELNINGAR

Dalarna

Slaggatan 8
791 71 Falun
Telefon: 023-140 90
www.folkuniversitetet.se/falun

Gävleborg

Drottninggatan 10
803 20 Gävle
Telefon: 026-12 86 80
www.folkuniversitetet.se/gavle

Uppsala

Bergsbrunnagatan 1
753 23 Uppsala
Telefon: 018-68 00 00
www.folkuniversitetet.se/upsala

Västmanland

Smedjegatan 9-11
722 13 Västerås
Telefon: 021-15 36 00
www.folkuniversitetet.se/vasteras

Örebro

Drottninggatan 38
702 22 Örebro
Telefon: 019-760 32 30
www.folkuniversitetet.se/orebro

Tartu, Estland

Lai 30
Tartu 51005, Estland
Telefon: 00372-744 14 80
www.folkuniversitetet.ee